

Racer-epoken

Den varade i ett helt sekel.

I Husqvarna står de fortfarande på rad – sidventilare, v-twinar, Drömbågen och Silverpilen! Ja, det är bara att välja sin ögonsten.

För 100 år sen startade en epok i svensk motorcykelhistoria. Nu heter märket inte Husqvarna längre utan Husaberg och tillverkningen är flyttad till Italien. Men Husqvarnas färger behåller därmed också sin lyster.

– Vi sålde verksamheten till ett italienskt företag för 17 år sen och det var naturligtvis ett ytterst svårt beslut att fatta. Jag var inte populär i trakten då. Men det var nödvändigt. Vi hade kunnat fortsätta att tillverka motorcyklar men vi hade inte haft ekonomin att utveckla dem på det sätt som italienarna har gjort. Vi hade fått snålat och det blir sällan bra.

– Det var italienarna som själva hörde av sig och anmälde sitt intresse för tillverkningen av Husqvarna och jag måste säga att jag är mycket nöjd med att vi lät just dem köpa tillverkningen. De fortsätter i samma anda som Husqvarna och detta var mycket viktigt när vi sålde. Vi hittade helt klart rätt köpare, säger Bengt Andersson, vd för Electrolux. Husqvarna är ett dotterbolag i denna koncern.

saknas inte

Även om det inte längre produceras några hojar i Husqvarna så saknas det inte hojar i fabriken. En del av den har nämligen förvandlats till ett museum där rariteterna från en 100 år gammal epok visas upp. Ett gäng entusiaster knallade för tio år sen helt enkelt in till verkställande direktören

– Detta är en personlig favorit. En Husqvarna 500 kubikcentimeters fyrtaktare. Låg vikt, bara 128 kilogram, och hög effekt gjorde att den sopade rent på racerbanaorna, säger Ingvar Rendahl vid Husqvarna Hembygdsförenings motorcykelsektion.

På denna motorcykel med v-twin-motor satt "Ragge" Sunnqvist när han 1935 vann Tysklands Grand Prix på Avus-banan.

Legendarisk störtkruga från tiden det begav sig.

Andersson och förklarade sina planer. Och något motstånd från företagsledningen till detta fanns sannerligen inte. Tvärtom!

Nu är det motorcykelsektionen inom Huskvarna Hembygdsförening som driver museet. I den 200 kvadratmeter stora lokalen finns ett 30-tal maskiner från 1920-talet fram till 2000-talet.

succé

– Den ena hälften av hojarna ägs av Husqvarna AB och den andra av privatpersoner som lånat ut hojarna till oss. En av hojarna ägs också av museet. Den hojen har vi själva renoverat. Sen har också fem maskiner tillkommit från den italienska tillverkaren, förklarar Ingvar Rendahl, spindeln i nätet i hembygdsföreningens motorcykelsektion.

Husqvarnas tävlingsmaskiner rönt stora framgångar i början av 1900-talet. 1935 var dock det sista året som företaget hade yrkesförare anställda. Verksamheten var helt enkelt för olönsam.

– Ja, det var symaskinerna och till viss del produktionen av gjutgods som fick dra det tunga lasset när det gällde anslagen till racingverksamheten och till slut höll det inte längre, förklarar Rendahl.

De första motorcyklarna tillverkades 1903. Det var motorvelocipeder, alltså cyklar drivna av en belgisk encylindrig motor som utvecklades till bruks- och tävlingsmaskiner.

lättviktare

Under årens lopp är det otaliga segrar som tagits hem. Tretton internationella

världsmästare i motocross har tagit sina segrar på "Qvarnorna". Leveranser till armén började redan 1916. Den sista var "Automaten" 1981.

1936 lades tillverkningen av tunga motorcyklar ned. Efter det kom lättviktarna in i produktionen. 1954 kom Drömbågen och 1955 kom Silverpilen. Och även om produktionen av dessa cyklar lagts ned för länge sen går de fortfarande att beskådas i de lokaler som de också tillverkades i i det förra århundradet.

Det är bara att svänga mot Huskvarna. Utställningen pågår hela 2003. ○

Text: Magnus Klys
magnus.klys@svmc.se
Foto: Andreas Lundbom

Excam. Husqvarnas egna konstruktion av tvångstyrda ventiler. Den möjliggjorde att motorerna kunde varvas mer än vanliga motorer.

Italiensktillverkade Husqvarna SMR 570 supermotard-modell. På den här hojen vann Eddie Seel Europamästerkapet i supermotard 2001.

Husqvarna Enduro 250 kubik, tvåtakt och åttaväxlad. På denna hoj vann Conny Windisch när han var med i SMK Eksjö klassen för klubbtag vid Six Days i Spanien.